

Militància en l'escola pública

«No seria més equitatiu i raonable que l'àrea d'influència de qualsevol servei públic, també les escoles, es determini a punta de compàs?»

D'aquí a dues setmanes arrencaran les preinscripcions escolars de cada any. I això vol dir que també hi haurà la crisi i les corredisses anuals a tots els departaments i personal administratiu per poder finalment donar cobertura als centenars de milers d'alumnes de totes les edats que reclamen plaça. Els nervis també seran pels pares que porten els seus fills per primer cop a una escola i que dubten davant d'una decisió que, creuen, marca decisivament el seu futur. En què s'han de fixar? En el model educatiu? En el prestigi, la grandària, les línies, les instal·lacions? En la condició de públic, privat, concertat?

Aquest any, a mi personalment em tocarà ser un d'aquests pares. I el cert és que he topat de cop amb determinades problemàtiques sorprenents que, suposo, deuen ser força habituals. Visc a Badalona, en un carrer que limita amb una altra població de l'àrea metropolitana. L'edifici on vivim és a uns 20 metres d'aquesta frontera imaginària. Dic imaginària perquè com comprendreu, la vida de barri no en sap de murs administratius. El lloc on compro el pa, on corre el meu fill, on aparco el cotxe, on compro la roba, on passejo, on xerro amb els veïns, on m'avança una bicicleta... no vénen determinats per una línia burocràtica decidida en un despatx. En canvi, he descobert que el futur escolar del meu fill sí.

A 20 metres de casa meva, el carrer on visc canvia de nom i les plaques que l'assenyalen tenen una tipografia diferent. A l'altra banda d'aquesta frontera invisible, a 80 metres exactes de la porta de casa, a un minut de rellotge caminant, hi ha una escola pública esplèndida. Fa anys que hi veig entrar nens cada matí. I els pares que hi arriben amb cotxe i hi mal aparquen davant. I sento el timbre i les músiques que posen a l'hora del pati. I suposo que tenia assumit que, el dia que tingués fills, allà seria on els portaria, és clar, perquè és, literalment, l'escola que tinc més a prop de casa. El problema és que al setembre, el meu fill no hi podrà anar perquè aquest col·legi, que tinc a 80 metres, depèn administrativament d'un altre municipi. A canvi, el sistema educatiu vigent em diu que l'escola pública que ens pertoca és a més d'1 quilòmetre de distància. És a dir, caminant al ritme d'un nen de 3 anys, a uns 20 minuts de distància, si tenim sort.

Em pregunto si no deu ser més que habitual una situació absurda com la meva, en un país com el nostre, ple de poblacions que es toquen i que, literalment, tenen les seves fronteres enmig d'un carrer, partint barris sencers en dues parts. Barcelona, Badalona, Santa Coloma, Sant Adrià, L'Hospitalet, Esplugues, Cornellà, Sant Feliu, Cornellà, Sant Boi, Montgat, Tiana, Masnou, Alella... i desenes i desenes d'altres casos, on l'administració ha d'aixecar barreres inexistents per delimitar competències i serveis. I em pregunto: no hauríem de repensar la qüestió? No seria més equitatiu i raonable que l'àrea d'influència de qualsevol servei públic, també les escoles, es determini a punta de compàs, fent un radi a la rodona de cada centre?

És clar que això obligaria les administracions locals a col·laborar de forma més activa entre si. I segurament requeriria unes transformacions a escala estructural però també filosòfic que ara mateix els deuen semblar inassumibles. A poques setmanes per unes eleccions és millor aixecar carrers i fer obres menors de forma compulsiva per donar imatge d'administració compromesa amb els problemes arran de terra.

A la pràctica, però, el que succeeix és que zones escolars com les que delimita l'Ajuntament de Badalona pel meu barri, que fan més de 2,5 quilòmetres quadrats, només tenen 2 escoles públiques. I per tant, el criteri de proximitat, que implica poder fer vida de barri, permetre l'autonomia dels nens i facilitar la conciliació als pares salta pels aires. I problemes de falta de places similars em consta que es repeteixen en altres barris límit de Badalona, on en zones com

Gràcia i l'Eixample a Barcelona, o determinats barris de l'Hospitalet i Gavà. A tots aquests llocs, els qui defensen i creuen en un model d'escola pública han d'exercir-ho de forma militant.